

Iz uvjeta danom u zadatku:

$$z_s = h_l = \frac{1}{V} (z_{s0} V_0 - z_{s1} V_1) = \frac{\frac{\sqrt{3}}{2} a^2 h \cdot \frac{h}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2} a^2 h_l \cdot \frac{h_l}{4}}{\frac{\sqrt{3}}{2} a^2 (h - h_l)},$$

sređivanjem slijedi kvadratna jednadžba s varijabljom h_l :

$$3h_l^2 - 4h \cdot h_l + h_l = 0,$$

$$\text{čija su rješenja: } (h_l)_{1,2} = \frac{2h \pm \sqrt{4h^2 - 3h^2}}{3} = \frac{h}{3}(2 \pm 1): \quad \begin{aligned} &\text{trivijalno rješenje, } (h_l)_1 = h, \\ &(h_l)_2 = \frac{h}{3}. \end{aligned}$$

Prema tome visina izrezane piramide $ABCD_1$ mora biti: $h_l = \frac{h}{3}$.

Primjer 7.3

Homogeno tijelo sastoji se od polukugle i valjka iz kojeg je izrezan pravilni stožac, prema slici 7.8. Treba odrediti težište takvog tijela, ako je zadano:

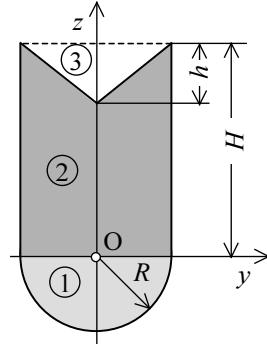
$$H = 1,4 \text{ m}, R = 0,5 \text{ m}, h = 0,4 \text{ m}.$$

Rješenje:

Obujmi i težišta dijelova tijela:

$$V_1 = \frac{2}{3} R^3 \pi = \frac{2}{3} \cdot 0,5^3 \cdot \pi = 0,2618 \text{ m}^3,$$

$$z_{s1} = -\frac{3}{8} R = -\frac{3}{8} \cdot 0,5 = -0,1875 \text{ m},$$

Slika 7.8

$$V_2 = R^2 \pi \cdot H = 0,5^2 \cdot \pi \cdot 1,4 = 1,0996 \text{ m}^3,$$

$$z_{s2} = \frac{H}{2} = \frac{1,4}{2} = 0,7 \text{ m},$$

$$V_3 = -\frac{1}{3} R^2 \pi \cdot h = -\frac{1}{3} \cdot 0,5^2 \cdot \pi \cdot 0,4 = -0,1047 \text{ m}^3,$$

$$z_{s3} = H - \frac{h}{4} = 1,4 - \frac{0,4}{4} = 1,3 \text{ m}.$$

Obujam tijela:

$$V = \sum_{i=1}^3 V_i = 0,2618 + 1,0996 - 0,1047 = 1,2566 \text{ m}^3.$$

Položaj težišta na simetrali (os z) tijela:

$$z_s = \frac{1}{V} \cdot \sum_{i=1}^3 z_{si} V_i = \frac{-0,1875 \cdot 0,2618 + 0,7 \cdot 1,0996 - 1,3 \cdot 0,1047}{1,2566}, \quad z_s = 0,465 \text{ m}.$$

